

## รายวิชา ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)

โดย...พระครูปริยัติสโมธาน ดร.

### สัปดาห์ที่ 13

#### ภาษาศาสตร์จิตวิทยาและการเรียนรู้ภาษา (Psycholinguistics and Language Learning)

##### 1. ความหมายของภาษาศาสตร์จิตวิทยา (Psycholinguistics)

ภาษาศาสตร์จิตวิทยาเป็นสาขาวิชาที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาษา (Language) และ กระบวนการทางจิตใจ (Mental Processes) โดยศึกษาว่ามนุษย์

- รับรู้ภาษาอย่างไร (Language Perception)
- เข้าใจความหมายของภาษาอย่างไร (Language Comprehension)
- ผลิตภาษาอย่างไร (Language Production)
- เรียนรู้ภาษาได้อย่างไร (Language Acquisition)

สาขานี้เป็นการผสมผสานระหว่าง ภาษาศาสตร์ (Linguistics) และ จิตวิทยา (Psychology) รวมถึงประสาทวิทยา (Neuroscience)

นักวิชาการสำคัญ ได้แก่

- Noam Chomsky ผู้เสนอทฤษฎีไวยากรณ์กำเนิด (Generative Grammar)
- Jean Piaget ผู้ศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก
- Lev Vygotsky ผู้เสนอแนวคิดบทบาทของสังคมต่อการเรียนรู้ภาษา

- Eric Lenneberg ผู้เสนอสมมติฐานช่วงวิกฤตของภาษา (Critical Period Hypothesis)
- Stephen Krashen ผู้พัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง

## 1. การรับรู้ภาษา (Language Perception)

### ความหมาย

การรับรู้ภาษา หมายถึง กระบวนการที่สมองมนุษย์รับข้อมูลทางภาษา เช่น เสียงพูด ตัวอักษร หรือคำศัพท์ แล้วนำไปประมวลผลเพื่อสร้างความเข้าใจ

กระบวนการรับรู้ภาษาเกี่ยวข้องกับ

1. การรับเสียง (Speech Recognition)
2. การแยกหน่วยเสียง (Phoneme Identification)
3. การเข้าใจคำศัพท์ (Lexical Access)
4. การวิเคราะห์โครงสร้างประโยค (Syntactic Processing)
5. การตีความหมาย (Semantic Interpretation)

### ตัวอย่างภาษาอังกฤษ

เมื่อผู้ฟังได้ยินประโยค

"The student opened the book."

สมองจะประมวลผลดังนี้

ขั้นที่ 1: รับเสียง

/ðə 'stu:dənt 'oʊpənd ðə bʊk/

↓

ขั้นที่ 2: แยกคำ

The + student + opened + the + book

↓

ขั้นที่ 3: วิเคราะห์ความหมาย

เข้าใจว่า "นักเรียนเปิดหนังสือ"

ทฤษฎีการรับรู้ภาษา

### 1. Interactive Model

เสนอว่าการรับรู้ภาษาไม่ได้เกิดจากเสียงเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการทำงานร่วมกันของ

- เสียง
- คำศัพท์
- ความหมาย
- บริบท

ตัวอย่าง

คำว่า

bank

อาจหมายถึง

- ธนาคาร

หรือ

- ริมฝั่งแม่น้ำ

ผู้ฟังต้องใช้บริบทช่วยในการตีความ

---

### การศึกษาของ Noam Chomsky

Chomsky เสนอว่า มนุษย์มีความสามารถทางภาษาโดยธรรมชาติ (Innate Language Ability)

เรียกว่า

### Language Acquisition Device (LAD)

ซึ่งเป็นกลไกทางจิตที่ช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างรวดเร็ว

---

## 2. การได้มาซึ่งภาษา (Language Acquisition)

### ความหมาย

การได้มาซึ่งภาษา หมายถึง กระบวนการที่มนุษย์พัฒนาความสามารถทางภาษาโดยธรรมชาติ โดยเฉพาะในวัยเด็ก

เด็กไม่ได้เรียนภาษาโดยการท่องจำเพียงอย่างเดียว แต่สามารถสร้างประโยคใหม่ที่ไม่เคยได้ยินมาก่อน

### ตัวอย่างพัฒนาการทางภาษาเด็ก

#### ขั้นที่ 1: ระยะก่อนพูด (Pre-linguistic Stage)

อายุประมาณ 0-1 ปี

เด็กจะ

- ร้องไห้
- ส่งเสียงอ้อแอ้ (Babbling)

ตัวอย่าง

ba-ba

ma-ma

## ขั้นที่ 2: ระยะคำเดียว (One-word Stage)

ประมาณ 1 ปี

เด็กใช้คำเดียวแทนความหมายหลายอย่าง

ตัวอย่าง

Milk

อาจหมายถึง

"ขอนม"

หรือ

"อยากกินนม"

---

## ขั้นที่ 3: ระยะสองคำ (Two-word Stage)

ประมาณ 2 ปี

เด็กเริ่มรวมคำ

ตัวอย่าง

Mommy go.

Want milk.

---

#### ขั้นที่ 4: ระยะประโยคซับซ้อน

เด็กสามารถสร้างประโยคตามกฎภาษา

ตัวอย่าง

I don't like this toy.

---

#### ทฤษฎีการได้มาซึ่งภาษา

##### 1. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorist Theory)

ผู้เสนอ:

B. F. Skinner

แนวคิด:

เด็กเรียนรู้ภาษาผ่าน

- การเลียนแบบ (Imitation)
- การฝึกฝน (Practice)

- การเสริมแรง (Reinforcement)

ตัวอย่าง

เด็กพูด

Thank you.

ผู้ใหญ่ตอบ

Good!

เด็กจะเรียนรู้ว่าการพูดนี้เหมาะสม

---

## 2. ทฤษฎีไวยากรณ์กำเนิด (Nativist Theory)

ผู้เสนอ:

Noam Chomsky

แนวคิด:

มนุษย์มีความสามารถทางภาษาคิดตัวมาแต่กำเนิด

เรียกว่า

**Universal Grammar (UG)**

ตัวอย่าง:



เด็กทั่วโลกสามารถเรียนรู้โครงสร้างภาษาได้ แม้ไม่ได้รับการสอนอย่างเป็นระบบ

### 3. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interactionist Theory)

นักวิชาการ:

Vygotsky

แนวคิด:

ภาษาเกิดจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ตัวอย่าง:

เด็กเรียนรู้คำศัพท์จาก

- พ่อแม่
- ครู
- เพื่อน

### 3. การเรียนรู้ภาษาแม่และภาษาที่สอง

(Language Acquisition and Second Language Learning)

#### 3.1 ภาษาแม่ (First Language / L1)

ภาษาแม่ คือ ภาษาที่มนุษย์เรียนรู้เป็นภาษาแรกตั้งแต่วัยเด็ก

ตัวอย่าง

เด็กไทย

เรียนรู้ภาษาไทย

แม่กินข้าว

เด็กอังกฤษ

เรียนรู้ภาษาอังกฤษ

Mother eats rice.

### ลักษณะการเรียนรู้ภาษาแม่

1. เกิดขึ้นตามธรรมชาติ
2. ไม่ต้องมีการสอนอย่างเป็นทางการ
3. เรียนรู้ผ่านการฟังและปฏิสัมพันธ์

### 3.2 ภาษาที่สอง (Second Language / L2)

ภาษาที่สอง คือ ภาษาที่เรียนหลังจากมีภาษาแม่แล้ว

ตัวอย่าง

คนไทยเรียนภาษาอังกฤษ

I am studying English.

ความแตกต่างระหว่าง L1 และ L2

| ภาษาแม่ (L1)                                           | ภาษาที่สอง (L2)     |
|--------------------------------------------------------|---------------------|
| เรียนรู้ตั้งแต่วัยเด็ก                                 | เรียนรู้ภายหลัง     |
| เกิดตามธรรมชาติ                                        | มักเรียนในห้องเรียน |
| ไม่เน้นกฎไวยากรณ์                                      | มักเรียนผ่านกฎ      |
| ได้รับอิทธิพลจากสังคมใกล้เคียง ได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ |                     |

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง

**Stephen Krashen's Monitor Model**

Krashen เสนอ 5 สมมติฐานสำคัญ

**1. Acquisition-Learning Hypothesis**

แบ่งเป็น

**Acquisition**

การเรียนรู้แบบธรรมชาติ

เช่น เด็กฟังภาษาอังกฤษจากเจ้าของภาษา

## **Learning**

การเรียนรู้แบบเป็นทางการ

เช่น เรียน Grammar ในห้องเรียน

---

## **2. Input Hypothesis**

ผู้เรียนต้องได้รับข้อมูลภาษา (Input) ที่เหมาะสม

เรียกว่า

### **Comprehensible Input (i+1)**

ตัวอย่าง

ผู้เรียนระดับพื้นฐานควรได้รับภาษาเหนือระดับเล็กน้อย ไม่ยากเกินไป

---

## **3. Affective Filter Hypothesis**

ความรู้สึกมีผลต่อการเรียนภาษา

เช่น

- ความกลัว
- ความเครียด
- ความมั่นใจ

ผู้เรียนที่มีความมั่นใจจะเรียนรู้ได้ดีขึ้น

---

### ตัวอย่างการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทย

ผู้เรียนไทยอาจมีปัญหาร้อง

การออกเสียง

ภาษาไทยไม่มีเสียง /θ/

ตัวอย่าง

think

อาจออกเสียงเป็น

tink

---

### ไวยากรณ์

ภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนรูปกริยาตามเวลา

ตัวอย่าง

ผิด: Yesterday I go to school.

ถูก: Yesterday I went to school.

---

## สรุป

ภาษาศาสตร์จิตวิทยาช่วยอธิบายกระบวนการทำงานของสมองมนุษย์เกี่ยวกับภาษา ตั้งแต่การรับรู้เสียง การเข้าใจความหมาย การสร้างประโยค ไปจนถึงการเรียนรู้ภาษาแม่และภาษาที่สอง

การศึกษาของ Chomsky, Piaget, Vygotsky, Lenneberg และ Krashen แสดงให้เห็นว่าการเรียนภาษาเกี่ยวข้องกับความสามารถทางชีวภาพ กระบวนการคิด และสภาพแวดล้อมทางสังคม

---

## งานมอบหมาย (อัตนัย)

### ข้อที่ 1

จงอธิบายกระบวนการที่ได้มาซึ่งภาษาแม่ของเด็ก พร้อมเปรียบเทียบทฤษฎีของ Noam Chomsky, B. F. Skinner และ Lev Vygotsky ว่ามีแนวคิดแตกต่างกันอย่างไร

---

## ข้อที่ 2

จงวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยใช้แนวคิดของ Stephen Krashen พร้อมยกตัวอย่างปัญหาและแนวทางพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทย

---

### เอกสารอ้างอิง

Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, MA: MIT Press.

Krashen, S. D. (1985). *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. London: Longman.

Lenneberg, E. H. (1967). *Biological Foundations of Language*. New York: Wiley.

Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. New York: International Universities Press.

Skinner, B. F. (1957). *Verbal Behavior*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Field, J. (2004). *Psycholinguistics: The Key Concepts*. London: Routledge.